BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Nr. 175 Marți 28 Iunie 1938
12 Pagini

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Recolta și grijile ei

După situația de până acum, anul agricol se anunță deosebit de bun pentru țara noastră. Recoltă foarte bună la grâu, recoltă relativ bună la oarze și rapiță, făgăduitoare la porumb, floarea soarelui, etc.

Reținând acum câteva date din estimațiunile făcute de cunoscători asupra recoltei păioaselor și a producției la hectar, rezultă că putem conta anul acesta pe o producție totală a grâului de 430—450 mii vagoane, față de una de 381 mii anul trecut.

Vom avea astfel o rezervă de export, numai la grâu, de peste 130 mii vag., superioară, deci, celor mai buni ani de export.

Imbucurător e faptul, că sporul însemnat al producției se datorește nu numai întinderii culturii grâului pe o suprafață de 3.572.000 hect. — fără grâul de primăvară — adică cu 27 la sută mai mult decât era cu 6 ani în urmă, dar și randamentului la hectar.

După evaluările făcute, producția medie la grâu va întrece anul acesta 1200 kgr. la hectar, față de numai 1070 kgr. în 1937.

De reținut este mai ales faptul că sporirea producției la hectar nu mai formează ca până acum apanagiul marelui și mijlociului producător, ci ea se afirmă, mai ales de doi ani încoace, și în cultura micului producător.

In regiunile favorizate de timp prielnic grâul țărănesc atinge 1200 kgr. la hectar. Și după cât se afirmă, rezultatele cantitative merg mână'n mână cu rezultatele calitative.

Dar buna recoltă, singură, nu este suficientă ca să însemne un an de câștiguri asigurate pentru producător și pentru economia națională. Un asemenea rezultat este în funcție de situația prețurilor din târgul mondial, care și el atârnă de condițiile recoltei în marile țări producătoare și mai ales de raportul dintre cerere și ofertă pe piețele de desfacere.

După știrile autorizate de până acum, recolta din Statele Unite și Canada tinde spre o producție-record. Din Rusia se anunță deasemeni recoltă foarte bună, cu excepția regiunei Volga, unde persistă seceta.

După un timp neprielnic, însămânțările din Australia și Argentina se desvoltă favorabil. O influență însemnată asupra rezultatului final al producției mondiale ar putea să exercite doar situația grâului de primăvară, acolo unde acesta ocupă suprafețe importante, ca în Statele-Unite, Canada și Rusia. Dar pentru moment, orice prognostic în această privință este prematur și expus riscului.

Fapt e că, în genere, recolta din anul acesta se anunță foarte bună și cantitativ mai mare decât anul trecut, fără ca semne deosebite în direcția unei cereri prea active să se fi ivit până acum. E adevărat că recolta deficitară din Italia și Germania, nevoile de ameliorare calitativă a grâului francez, cum și nevoile de aprovizionare și de stocaj ale Angliei, vor deschide porți importante pentru plasarea unei bune părți din disponibilul producției mondiale.

Aceasta nu îndreptățește, însă, prea mult speranțele în prețuri bune, (de atingerea nivelului prețurilor de anul trecut nici vorbă nu poate fi).

E de ajuns să menționăm aci, că odată cu confirmarea știrilor despre o recoltă mondială excepțională, ultimele rezerve de grâu au și început să iasă pe piață, activând cursul ofertei și presând asupra prețului mondial, care, în momentul acesta, este aproape cu 30 la sută mai scăzut decât anul trecut în momentul apariției nouei recolte.

Iată, deci, și părțile de umbră ale acestui an agricol, care sub raportul producției se prezintă atât de favorabil. De aci și grija deosebită a factorilor noștri de răspundere de-a asigura valorificarea recoltei, în afară și în interior, în condițiuni care să însemne o justă rentabilitate producătorului, fără prea mari sacrificii pentru stat și pentru consumatori.

Dacă dispozițiile Angliei și Franței de a strânge cât mai mult raporturile de afaceri cu țările din Centrul și Estul Europei, deschizându-și piețele pentru produsele acestora, la condițiuni oarecum preferențiale, vor căpăta formă concretă, în acest caz pragul cel mai greu al problemei va fi fost trecut.

Pentru moment, dacă grija forurilor noastre conducătoare trebue să se îndrepte în direcția asigurării unei prime care să facă posibil exportul la prețurile mondiale, curente, nu mai puțin ele trebue să se îngrijească de nevoia punerii în funcție a creditelor sezonale pe gaj de recoltă, de natură să modereze oferta, în perioada ei explosivă.

Vom resimți, desigur, mai ales anul acesta, lipsa acelei rețele de silozuri și magazii pentru depozitarea și condiționarea cerealelor de export, care ar permite funcționarea warantului, acel minunat credit pe simplă recepisă de depozit, atât de desvoltat în toate țările producătoare. E o direcție nouă, în care se vor concentra, desigur, sforțările noastre într'un viitor cât mai apropiat.

Revizionismul maghiar se agită

—xx—

Ziarele din Budapesta se arată nemulțumite de faptul că guvernul din Praga nu înțelege să se supună injoncțiunilor și pretențiunilor absurde ale opoziției maghiare din Cehoslovacia.

Suntem obișnuiți cu atitudinea agitată și violentă a presei maghiare de câte ori a fost vorba de vreo chestiune în legătură cu minoritatea maghiară din vreunul din teritoriile scăpate de sub jugul unguresc. Nu este deci nimic surprinzător în faptul că și de data aceasta, printr'o atitudine menită să atâțe spiritele și să tulbure apele, se încearcă să se împiedice soluționarea unei probleme care servește de minune campania revizionistă a presei din Budapesta. Este un permanent sistem al politicii ungurești, de a menține cu orice preț, la ordinea zilei, această chestiune a minorității maghiare, spre a putea înșela opinia publică mondială cu pretinse optimări și în speranța că vor putea crea o atmosferă de simpatie și de compătimire, spre a exploata ideea principală care le chinuește sufletul și mintea: revizionismul.

Guvernul din Praga își dă acum toată osteneala spre a soluționa, în întregimea ei, chestiunea minorităților din Cehoslovacia. El a dovedit toată bunăvoința, a afirmat hotărârea de a merge până la ultima limită a concesiunilor și toată lumea de bună credință a recunoscut răbdarea și mărinimia cu care a procedat din primul moment, spre a ajunge la o pașnică soluționare a problemei.

La această atitudine s'a răspuns, întâi de presa germană și acum, prin imitație, de presa maghiară, cu atacuri violente, cu atâțări și cu amenințări.

S'ar putea totuși trece cu vederea asupra acestor inexplicabile violențe de limbaj, dacă, paralel, nu s'ar fi deschis din nou focul propagandei revizioniste și dacă însăși oficialitatea maghiară n'ar fi ieșit din limitele permisului și nu ar fi încurajat astfel provocările presei.

Este suficient să reamintim discursul rostit acum câtva timp de d. Kanya, ministrul de externe al Ungariei, înaintea comisiunii parlamentare pentru afacerile străine. Vorbind despre Societatea Națiunilor, d. Kanya a spus că Ungaria ar fi părăsit-o de mult, dar a rămas la Geneva pentru că — citâm textual —: „Adunarea de la Geneva este o instituție internațională unde putem să expunem, în fața întregului univers, soarta minorităților ungare".

Nu insistăm asupra acestei inadvertențe față de instituția dela Geneva, din care Ungaria s'a onorat de a face parte și în care este încă membră. Nu intenționăm să facem educația nimănui în raporturile sale internaționale.

Socotim, totuși, că este în afară de orice uzanțe diplomatice ca tocmai în timpul când se discută problema minorităților maghiare din diferitele țări și când statele Micii Înțelegeri au dat dovadă de un spirit larg și împăciuitor, ministrul de externe al Ungariei, adică unul din negociatori, să continue să amenințe cu tribuna universală dela Geneva, spre a se plânge de soarta minorităților în numele cărora vorbește.

Soarta minorităților maghiare?

Decе n'o compară d. Kanya cu soarta pe care o aveau înainte de desrobire românii, cehoslovacii și iugoslavii sub dominațiunea maghiară? Ce tribună universală aveau, pe vremea aceea, miilioanele de victime, spre a se plânge de soarta lor? Dacă cuteza vreunul să scoată o șoaptă de protestare, i se sfârșiau zilele în temniță, iar dacă vreodată guvernul din București sau presa românească încerca să ia apărarea celor cu adevărat oprimați, porneau imediat dela Budapesta tunete de protestare împotriva „imixtiunii" în treburile interne ale monarhiei. Iată ce trebuia să-și reamintească d. Kanya înainte de a pronunța cuvintele de mai sus atât de nepotrivite în gura unui ministru de externe, în clipa când se negociază și când se arată toată solicitudinea din partea celorlalți negociatori pentru o împăciuire a spiritelor.

In cele trei țări ale Micii Înțelegeri, de când guvernele respective au pornit la o politică de destindere față de Budapesta și la găsirea unei soluțiuni de înțelegere, presa și opinia publică s'au abținut dela orice atâțare, dela orice acțiune care ar putea dăuna încercărilor pornite dintr'o bunăvoință, poate prea exagerată, a oficialității. „Liga Antirevizionistă Română", cu toată conștiința datoriei ei și deși știa bine că nu se poate pune bază pe sinceritatea politicii dela Budapesta și că ungurii nu vor renunța la revizionism în mod sincer, totuși, dintr'un sentiment înalt de patriotism și spre a nu stingheri cu nimic acțiunea guvernului, s'a abținut dela orice activitate în timpul acesta al negocierilor. Această abținere n'a însemnat însă nici o clipă abdicare sau renunțare. Ea era un armistițiu, fără iluzii dar pornit din conștiința patriotică a datoriei către țară, pentru ca să nu i se poată imputa vreodată că din cauza acțiunei sale nu s'a putut ajunge la înțelegere și nu s'a putut consolida pacea europeană.

Ar fi fost și este de dorit o identică atitudine înțelegătoare și din partea ungurilor și mai ales din partea ministrului de externe al Ungariei.

Dar, lupul își schimbă părul, dar năravul ba.

De aceea, să nu ne facem prea multe iluzii. Politica noastră și a aliaților noștri din Mica Înțelegere față de Ungaria trebuie să fie și de aci înainte rezumată la o singură datorie: Atențiune la frontiere! Și la o vilentă acțiune antirevizionistă gata să înlăture calomniile, falsurile și violențele revizionismului maghiar.

Privelişti pitoreşti

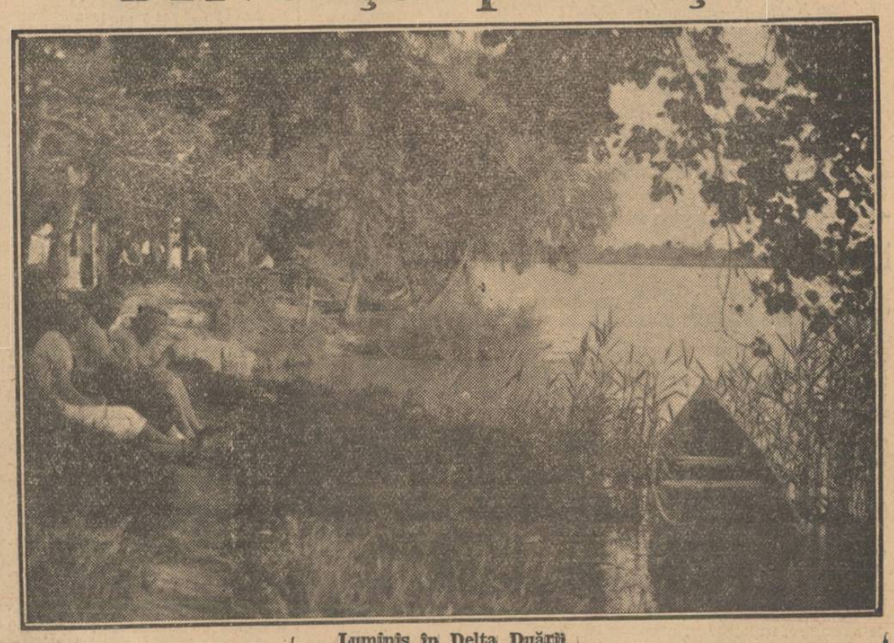

Luminiș în Delta Dunării

O doctrină mai puțin

de EM. HAGI MOSCO

Este vreme de când Anglia și-a dat seama că „splendida izolare", acea resfrângere a unei semeții de veacuri, era principiu bun de trecut în istoria ei atât de bogată. Timpurile noui și simțământul de păstrare au făcut ca marele imperiu să se îngrijoreze pe față de cele ce se petrec și dincolo de mările lui, iar la nevoie să fie părtaș și el la încercările izbutite sau nu de pe continent. Fără îndoială, că această participare, în 1914, a schimbat cu totul desfășurarea războiului și mai neîndoios că de atunci și până astăzi a stăvilit din timp multe nebunii.

Statele-Unite ale Americii de Nord, cari trăiau sub servitutea faimoasei doctrine de neintervențiune, zisă a lui Monroe, — pe care de altfel au călcat-o în 1917, — acum, și ele luate în vârtejul *intereselor comune* cari nu cunosc hotare, au înțeles că ceeace era bun în 1823, astăzi este fără de rost și chiar primejdios.

Editorialul lui „New-York Times", din New-York, cu data de 15 Iunie, deosebit de interesant cât privește politica de neutralitate care, până mai eri, a călăuzit democrația americană, destăinuie lumii noulle hotăriri ce se vor lua, că de aci încolo, orice s'ar petrece în afară de hotarele ei și în orice parte a lumii s'ar deslănțui războiul, să apere principiile, metodele și tradițiile cari fac democrații. Războiul din China, întreprins pe nedrept de Japonia, năvălirea trupelor germane în Austria și amenințarea Cehoslovaciei sunt deosebit de neplăcute poporului Statelor Unite care într'un viitor conflict între Democrații și Dictaturi va fi de partea celor dintâi. Iată ceva limpede și spus cu neocoiită sinceritate americană. Printre democrații sunt cuprinse cele din Europa Centrală, cele Scandinave, Franța și Marea Britanie.

Prin urmare, vreme de un veac a dăinuit în Statele-Unite acel principiu de neintervenție în Europa, pornit nu atât din spirit, fie de umanitate împotriva războiului, fie de adevărată nepăsare față de cele ce se petrec aiurea, cât din adânc interes. Monroe, unul dintre marii liberali, fost luptător în războiul Independenței, ales și reales președinte al Statelor-Unite, dela 1817 până la 1825, într'unul din mesagiile sale în Decembrie 1823, a enunțat faimoasele principii pe cari guvernul american le socotia drept bune de păstrat în legătură cu politica externă a republicii, față de proectele de interventie în Statele-Unite a unor puteri europene.

In 1821, se alcătuise în Europa *„Sfânta Alianță"* între Rusia, Austria și Prusia, la care s'a alipit și Franța. Rostul acestei închegări politice era acela de a pune orânduială apărând „legitimitatea!" După ce Franța fu însărcinată să restaureze în Spania monarhia absolută, s'a crezut că va veni și rând i restaurării vechii stăpâniri spaniole asupra coloniilor din America, ajunse state neatârnate, recunoscute ca atare de către Uniune.

Ingrijorat de cele ce s'ar putea petrece pe pământul american, Monroe, în înțelegere cu Jefferson, fostul președinte, și îmbins de Canning, ministrul afacerilor străine englez, care la rându-i se temea de urmările unei intervenții în America a puterilor europene continentale fără participarea Marei Britanii, a introdus în mesagiul său din anul 1823 din fața Congresului, ceeace se numește în istorie „Doctrina lui Monroe" cuprinsă în două paragrafe destul de lungi și de lămuritoare.

Printre altele „se afirmă ca un principiu în care sunt înțelese drepturile și interesele Statelor-Unite, că Continentele americane, prin starea lor liberă și neatârnată pe care și-au dobândit-o și pe care și-o păstrează nu mai trebuie să fie socotite ca putând fi colonizate în viitor de nici una dintre puterile europene", cu adăogirea că Statele Unite n'au luat parte la niciunul din războaiele dintre puterile europene, „declarăm că vom fi nevoiți să luăm orice încercare din partea lor de a întinde sistemul

(Continuare in pag. 2-a)

Urcări continue la bursa din New-York

New York, 25 (Rador). — *In a șasea zi a urcării cotelor de bursă, s'au înregistrat azi cumpărări de valori din străinătate, și în special dela Londra, cari au contribuit la această urcare.*

In decurs de șase zile au fost înregistrată la unele valori urcări de 20 de dolari

—xxo—

ILARIE CHENDI
dela moartea căruia se împlinesc 25 de ani

—xXO◆OXx—

Instalarea președintelui statului irlandez

Dublin, 25 (Rador). — D. dr. Hyde, președintele statului irlandez, a preluat azi, în cursul unei ceremonii, funcțiunea de președinte al statului Eire, în prezența d-lui de Valera, a membrilor guvernului și a membrilor parlamentului.

Se reamintește că d. dr. Hyde a fost numit președinte al statului Eire pe o perioadă de 7 ani, fără alegere, în urma acordului intervenit între partidele d-lor Valera și Cosgrave.

—xXO◆OXx—

Acordul comercial anglo-american

New-York, 25 (Rador). — *Intr'o cuvântare ținută la Naperville, în statele Illinois, la „Midwest Institut of International Affairs", d. Sayre, ministru-adjunct al afacerilor străine, a declarat că acordul comercial anglo-american va constitui un pas înainte de cea mai mare însemnătate.*

D. Sayre a denunțat totdeodată sistemele autarhice ca fiind o cale spre război.

Statele-Unite nu construesc vase mai mari de 35.000 tone

Washington, 25 (Rador). — *Amiralul William Leahy, șeful operațiilor navale, după vizita pe care a făcut-o președintelui Roosevelt, la Casa Albă, a declarat că d. Roosevelt n'a decis să ordone, pentru moment, construirea unor vase de război mai mari de 35.000 tone.*

D-sa a adăogat că cele patru vase de război despre care se vorbește acum vor avea tonajul maximum de 35.000 tone și că ele vor fi puse în construcție către sfârșitul acestui an.

Gabriel d'Annunzio și femeile

de GR. TRANCU-IAȘI

Nous ne pouvons juger l'homme qu'en homme; laissons à Dieu le soin de le juger en Dieu.
MAURICE MAETERLINK
(Devant Dieu)

Mergând la Venezia să-și vadă traducătorul operelor sale, Georges Hérelle, face cunoștință mai apropiată cu Elenora Duse.

Candidează. E ales. In fața lui „Stato bestia" pune „Stato colto" excitator a tuturor energiilor intelectuale, primind dela ele lumină, putere, noblețâ!

Ridicându-se dela extrema dreaptă merge către extrema stângă exclamând: „Vado verso la vita!"

„Poeta della Bellezza!" trece dela senzualitate la manifestări sociale și naționale.

„Supraviețuitor al veacului al XVI-lea", cum îl numea Vogüé era cunoscut la Paris când s'a dus să asiste la reprezentarea piesei: „Citta morta" la Renaissance. Protagonista Sarah Bernard îi telegrafia: „Admirable, admirable, admirable, admirable, admirable. De tout mon coeur reconnaissant".

Paris, în plină agitație. Afacerea Dreyfus. Melchior de Vogüé primind pe d'Annunzio îi spune: „Ați venit să vedeți o femeie frumoasă și o găsiți în criză de nervi".

Sub influența Eleonorei artista cu „belle mani" dărui teatrului: „Sogni", „la Citta morta", „la Gioconda", „la Gloria".

Belle mani!

Indrăgostit de mâini. In „extravaganțele unui geniu" se spune că Mona Lisa cât a lipsit din Louvru a fost păstrată de Gabrielle d'Annunzio care ar fi fost inspiratorul „sublimei tâlhării".

Dar vai, la fel cu celelalte surse de inspirație: Duse, Rubinstein și altele, Mona Lisa a început să-l plictisească din cauza mâinilor.

Incă din copilărie d'Annunzio a avut un cult pentru opera lui Da Vinci, socotind că ea purta pe buze surâsul enigmatic al Italiei.

Pentru d'Annunzio, Duse era reîncarnarea Mona Lisei.

A ajuns însă s'o urască.

Mâinile albe și grase!

Le belle mani della bellezza piena!

Teatrul lui ia o formă nouă. Era ieșit din instinctul și geniul poporului.

„Prin dans și cântec creez în jurul eroilor mei o atmosferă ideală în care vibrează toată viața naturii".

In compania Elenorei Duse poetul pleacă în Egipt și apoi la Corfu.

Acolo scrie o nouă tragedie: „La Gloria!"

In dragostea patriei sale și în neclintita credință în viitorul rasei latine porni iarăși lupta pentru un scaun de deputat.

Lupta electorală a fost măreață.

„Deputato della Bellezza" a luptat cu vorba și cu scrisul.

(Continuare in pag. 2-a)

Intenţiile guvernului american în legătură cu afacerea de spionaj german

Washigton, 25 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

In cercurile politice se afirmă că, în cursul unei vizite la ministerul de afaceri străine al Reichului, ambasadorul Statelor-Unite la Berlin a fost adus să vorbească despre afacerea de spionaj în favoarea Germaniei în care sunt implicate 18 persoane.

S'au cerut ambasadorului Statelor-Unite unele lămuriri asupra intențiilor guvernului american în această chestiune.

In cercurile politice se afirmă că ambasadorul s'ar fi abținut de a răspunde la aceste întrebări.

Scrisori din Londra

RUSIA

de AUGUR

Diplomații, în vremurile actuale, sunt lipsiți de multe din vechile lor privilegii. Iată de ce se agață cu atâta îndârjire de cele câteva care le-au mai rămas. Astfel, politeța este un privilegiu diplomatic. Nimeni, deci, în adunările internaționale, nu va spune rușilor că guvernul lor și-a înmormântat prestigiul în Spania. Nu li se va spune, dar li se va da să înțeleagă.

Ca să nu se izoleze în Europa, rușii s'au văzut nevoiți după amânări nesfârșite, să se ralieze la planul britanic pentru Spania. Insuș delegatul rus la comitetul internațional pentru neintervenția în Spania a declarat că procedând astfel, diplomația țării sale repurtase unul din cele mai frumoase succese. La politeță se răspunde prin politeță și deci nimeni n'a protestat. Totuși, toată lumea știe că planul britanic, orice ar spune cunoscătorii pricepuți ai artei diplomatice, consacră înfrângerea republicanilor. La Moscova faptul este bine cunoscut. Acesta este motivul pentru care rezistența a fost atât de înverșunată acolo.

Mai mult încă. Acceptând planul britanic, Franța iese din orbita stăpânirii ruse. Dacă alianța între Moscova și Paris supraviețuește, influența franceză în această combinație trebue să sporească. Am mai avut ocazia să spunem că înfrângerea Rusiei va deveni vizibilă în ziua când războiului spaniol va fi terminat. Deodată va fi desvăluit lumii întregi ceeace inițiații în politică văd de pe acum. Invingerea Rusiei va fi cunoscută de public. Nu vom fi deloc surprinși dacă într'una din zilele acestea poliția secretă a lui Stalin va aresta din nou câțiva diplomați acuzându-i că au trădat Rusia, în sedințele comitetului internațional de la Londra sau Geneva. Aceasta se poate întâmpla acum în orice clipă.

Rusia n'a salvat China de japonezi. Totuși a lăsat lumea să creadă că o va salva. Rusia nu a reușit să salveze republica roșie din Spania pe care a dus-o de nas ani de zile. Iată două înfrângeri impuse prestigiului unei mari puteri. Când d. Litvinov, sau urmașul pe care poate că i l-a și ales d. Stalin, va veni să ia parte la consiliile europene, diplomații vor fi politicoși cu ei, dar îi vor face să simtă desigur căderea bruscă a prestigiului rus.

Aceasta ne face să examinăm alianța franco-rusă în forma ei actuală. Incepem prin a îndrepta o mică eroare istorică. Am crezut și am spus că autorul acestei combinații a fost d. Barthou când conducea ministerul de externe în cabinetul d-lui Gaston Dumergue. Dar o anchetă prelungită ne duce la convingerea că ne-am înșelat. Adevăratul autor al alianței franco-ruse era însuș d. Doumergue. Faptul s'a petrecut în modul următor. Când d. Doumergue a luat puterea sau mai de grabă când a fost chemat în urma dorinței întregii Franțe, după zilele dramatice de la sfârșitul ministerului Daladier, avea o situație aproape dictatorială. Adică putea face în ade-

(Continuare in pag. 2-a)

LUNA CĂRȚII

Cartea de poezie

de ADRIAN MANIU

In sărbătoarea cărții, deși nu cea mai citită, își are loc în frunte poezia. Foarte puțină lume înțelege să aibă un mănunchi de cuvinte cântătoare, deși a rămas vorba că toți ne naștem poeți, și tot mai rar, în viața sbuciumată a contimporanilor, se găsește ceasul rar când să deschizi aripele de hârtie ale unui volum, spre a regăsi înalte reculegeri sufletești.

A fost o vreme când editorii se scuturau cu groază numai la gândul că un caiet de versuri ar putea fi încredințat tiparului și adevăratul ideal al multor scriitori era găsirea mijloacelor prin care să își tipărească singuri frematătoarele înfloriri de inspirație. Sunt convins că tânăra sărbătoare a cărților, îndătinată și întemeiată de Majestatea Sa, e menită să închine fiecare zi a lunei, câte uneia din lamurile rodniciei intelectuale. E cel mai nemerit prilej să cercetăm pe rând înfățișările gândului în nenumărate felurimi — și dacă deocamdată sunt arătate în întrecere cartea de știință lângă cea literară, cartea pentru popor alături de opera filozofică, istoria în preajma dreptului și așa mai departe — însăși această împărțire rămurește în toate amănunțirile genurilor — iar poezia la rândul ei își resfiră feluritmea sub care trebue privită și înțeleasă.

E destul să amintim că întâietate au clasicii noștri — și că, mai mult de cât chipul lor visător, ne îndulcește slova îngălbenită de vreme, iar în tiparul cirilic, din care năpădeau cuvintele străine, trăiește vie apriga luptă întru găsirea de frumusețe a gândului.

Dacă e nevoie de cititul din scoarță în scoarță a celor mai multe opere, spre a putea închega o judecată și spre a le măsura cuprinsul — poezia izbutește să fie întreagă în strălucire chiar într'o singură strofă, chiar într'un singurs vers, ba meșteșugul dumnezeiesc îmbină uneori chiar din simpla apropiere a două cuvinte o lumină.

Tremură și azi o lacrimă pe lujerul acelei flori ca o lumină — ivită în umbra drumului — pe care, alături cu Goethe, a trecut în antereu de mătase Văcărescu, spre farmecele lui Anacreon și în preajma doinirei.

„Marile singurătăți" au dat apoi prin Eminescu zbor deasupra zărilor până la veșnicia de luceferi.

(Continuare in pag. 2-a)